



«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Christian Hillmann, 22003635

Oppstart av verneprosess for tre skogområder i Østfold, Buskerud og Akershus

Statsforvalteren melder med dette oppstart av verneprosess for tre utvidelser av verneområder i Østfold, Buskerud og Akershus. Hensikten med meldingen er å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det lages et konkret verneforslag. Innspill sendes til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus innen 16. februar 2026.

Melding om oppstart

I samsvar med naturmangfoldloven § 42, melder Statsforvalteren med dette oppstart av verneprosess for følgende utvidelser:

- **Gansrød naturreservat**, Fredrikstad kommune, ca. 603 dekar, 1 grunneier
- **Halvfaråsen naturreservat**, Sigdal kommune, ca. 2277 dekar, 12 eiendommer
- **Østmarka nasjonalpark**, Enebakk kommune, ca. 1661 dekar, 1 grunneier. 1630 dekar er utvidelse på Enebakk kommune sin eiendom, i tillegg til at vannet Vesle Forfoten på ca. 30 dekar vil komme innenfor nasjonalparken.

Aktuell verneform er naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 og nasjonalpark etter naturmangfoldloven § 35. Naturfaglige rapporter og kart over områdene kan sees på Statsforvalterens hjemmeside, <https://www.statsforvalteren.no/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/> under miljø og klima, eller oversendes per post ved forespørsel. Mer detaljerte kart over områdene kan en finne på Miljødirektoratets kartløsning <https://kart.naturbase.no>. Øverst til venstre i bildet huker du av for «kartlagsliste», og deretter «naturvernområder» og «foreslåtte naturvernområder» i menyen på venstre side. Da blir det mulig å zoome seg inn i kartet, og se flere detaljer. I søkefeltet øverst til høyre kan områdenavnet skrives inn.

Vi gjør spesielt oppmerksom på at avgrensningene ikke er et verneforslag, men er det arealet som skal utredes videre i verneprosessen. Det må forventes endringer.

Områdene er tilbudt for vern av skogeierne selv gjennom ordningen med frivillig vern av skog.



Om formålet med vernet og områdene

Skogvernet skal bidra til at ingen arter og naturtyper utryddes og at et representativt utvalg av norsk natur bevares for kommende generasjoner. Halvparten av alle truede arter i Norge, og en rekke truede naturtyper, finnes i skogen. De aller fleste av disse artene er knyttet til den eldste, urørte skogen. Veldig mange arter av insekter, sopp og flere fuglearter er avhengig av gammel skog og død ved. Ved vern får skogen bestå og utvikle seg fritt, og mange arters livsmiljø sikres. Skogvern er derfor et viktig og prioritert tiltak for å bevare norsk naturmangfold. Stortinget har satt et mål om vern av 10 % av skogarealet i Norge.

Gansrød naturreservat ligger like nord for Øra-området på byens marker i Fredrikstad. Den foreslåtte utvidelsen består av to delområder. I den østre delen er det registrert flomskogsmark, restaurert flomskogsmark og lågurtedellauvskog. I det vestre delområdet er det registrert rik furuskog med høyvokste krøllete furuer, og lågurteikeskog. Oppå knausene er det kystnær furuskog, med noen eldre krokfuruer og spredt stående død ved. Tilbudsarealet som helhet er svært variabelt, der man blir nødt til å inkludere noen arealer som er tidligere påvirket. Yngre skog på produktiv mark kan på sikt restaureres til skog som bidrar med variasjon til dagens skogbilde. Samlet har delområdene regional verdi. Delområdene er en positiv utvidelse og sammenbinding av Gansrød og Øra naturreservater.

Halvfaråsen naturreservat ligger i Sigdal kommune, like øst for Prestfoss. Reservatet foreslås utvidet både mot sør og mot nord, og i tillegg med vern av et frittstående areal litt sørvest for Halvfaråsen. Området har svært store naturkvaliteter knyttet til at det er et stort areal med lavlands-gammelskog med gran og furu og stedvis mye gamle lauvtrær, og det har stor variasjon av skogtyper. Verneforslaget har en høy andel rike skogtyper, herunder sjeldne skogtyper som kalkgranskog, kalkfuruskog, rik sumpskog, en høy andel kjerneområder og et svært rikt artsmangfold. Det er registrert mange kravfulle og rødlistede arter. Verneforslaget oppfyller i svært stor grad prioriterte mangler i skogvernet.

Østmarka nasjonalpark, utvidelse med deler av eiendom tilhørende Enebakk kommune.

Østmarka nasjonalpark ble vernet etter en lengre verneprosess i november 2023. Nasjonalparken er foreløpig på 53,9 kvadratkilometer, men det er allerede meldt oppstart av en utvidelse på rundt 0,57 kvadratkilometer i Lørenskog kommune. I tillegg kommer Østmarka friluftslivsområde på cirka 20,6 kvadratkilometer. Utvidelsen vi nå melder oppstart for er på cirka 1,6 kvadratkilometer og gjelder en del av kommuneskogen til Enebakk kommune. Enebakk kommune sin eiendom ligger like sør for nasjonalparken og grenser inntil nasjonalparken i nord. Verneflaten vil nå omkranse vannet Vesle Forfoten på rundt 30 dekar som legges til vernet.

Området som utvidelsen omfatter ble kartlagt i 2025 og området vurderes til å ha store naturkvaliteter (nasjonalt verneverdig) fordi det omfatter et stort sammenhengende område med gammel barskog i lavlandet, og med god kontinuitet. Det trekkes opp på at området grenser inntil et allerede vernet stort område. Det er funnet mange indikatorarter knyttet til gammel granskog, furuskog og osp.

Tilbudet ble behandlet i et kommunestyremøte og hvor det ble vist til et kart som synliggjorde grenser for tilbudet. Det har derfor blitt mindre anledning til å diskutere og justere grensene enn normalt i en frivillig verneprosess. Tilbudet har likevel svært gode naturkvaliteter, og selv om grensene med fordel kunne vært noe justert, så anser vi arronderingen som tilstrekkelig god.



Verneforskriften for nasjonalparken vil kun justeres når det gjelder størrelsen på verneområdet og hvilke eiendommer som inngår i vernet. Man kan dermed gå ut ifra at de samme reglene som gjelder i nasjonalparken utenfor sone A, også vil gjelde for dette området.

Vi er ikke kjent med at det skal være bygninger, linjer eller installasjoner som må tas hensyn til i området. Vi er heller ikke kjent med kartfestede kulturminner. Det går både maskin- og scooterpreparert skiløype gjennom området, i tillegg til blåmerket sti. Disse vil kunne både driftes og vedlikeholdes tilsvarende øvrige skiløyper og blåmerkede stier i nasjonalparken.

Les mer om områdene

Du kan lese mer om hvert enkelt område i de respektive naturfaglige rapportene lagt ut på Statsforvalterens hjemmeside. Der det er vurdert tilstrekkelig med allerede kjent kunnskap om naturverdiene, henvises det til mer informasjon i www.naturbase.no.

Hva innebærer vernet?

Vern av et område som naturreservat eller utvidelse av nasjonalparken vil medføre at ingen kan foreta seg noe som forringer verneverdiene og at vegetasjon og dyreliv er vernet mot skade og ødeleggelse. Dette innebærer forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel. Bruk av områdene til blant annet friluftsliv, jakt, fiske, bær- og sopplukking vil derimot være tillatt. Hvilke bestemmelser som gjelder for det enkelte område, blir beskrevet i verneforskriften når verneforslagene kommer på formell høring. Når det gjelder utvidelse av nasjonalparken, vil de samme reglene som gjelder i nasjonalparken utenfor sone A gjelde i de områdene hvor grensene utvides.

Innspill og videre prosess

Statsforvalteren melder nå oppstart av verneplanarbeid for å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det utformes et konkret verneforslag. Vi vil gjerne ha opplysninger om naturverdier og brukerinteresser, og ønsker innspill som kan bidra til gode løsninger for både bruk og vern. Vi ber fylkeskommunen og kommunen vurdere hvordan lokale og regionale planer best kan tilpasses verneforslagene.

Etter gjennomgang av kommentarer til oppstartsmeldingen og drøftinger med grunneierne og deres organisasjoner, vil verneforslaget med detaljert områdeavgrensning og verneforskrifter sendes på høring med frist på to måneder for å komme med uttalelse. I høringen vil det også gis en nærmere beskrivelse av områdene. Etter høringen vil Statsforvalteren gå gjennom uttalelser, gjøre eventuelle justeringer og sende vår tilrådning om vern til Miljødirektoratet. Endelig vernevedtak fattes av Kongen i Statsråd.

Ved frivillig vern forutsettes det at grunneierne og staten blir enige og inngår avtale om erstatning, avgrensning og vernebestemmelser før vernevedtak. Slike avtaler er ikke inngått ennå, men skogeierne har direkte eller via skogeierforeningen akseptert oppstart av verneprosess. I løpet av prosessen vil forhandlingene avklare om det er grunnlag for en endelig avtale.

Avveining mellom vern og andre samfunnsinteresser, særlig skogbruk

For alle områdene skal det gjennom prosessen gjøres en vurdering av samfunnsinteresser opp mot vern. Spesielt for skogbruk skal det gjøres en særskilt avveining av områdenes verdi for skogbruk i forhold til verneverdi. Disse vurderingene kan føre til at hele eller deler av verneforslagene tas ut av prosessen.

Merknader til oppstartsmeldingen



Merknader til oppstartsmeldingen og innspill til verneplanarbeidet sendes pr e-post til sfospost@statsforvalteren.no, eller som brevpost til: Statsforvalteren i Oslo og Viken, Postboks 325, 1502 Moss.

Frist for å komme med merknader er 16. februar 2026.

Dette brevet sendes til grunneiere og andre aktuelle høringsinstanser lokalt, regionalt og sentralt.

Ta gjerne kontakt med Statsforvalteren dersom dere har spørsmål.

Kontaktinformasjon til saksbehandlere:

- Gansrød: Kristin Lugg, tlf: 69 24 75 58, epost: kristin.lugg@statsforvalteren.no
- Østmarka nasjonalpark: Christian Hillmann, tlf: 90 15 25 71, epost: christian.hillmann@statsforvalteren.no
- Halvfaråsen: Eldfrid Engen, tlf: 32 26 68 09, epost: eldfrid.engen@statsforvalteren.no

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Christian Hillmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Adressater_oppstart_januar 2026
- 2 Halvfaråsen NR_utv_oppstart_A3S_jan2026
- 3 Øra og Gansrød NR_utv_oppstart_A3S_jan2026
- 4 ØstmarkaNP_utv_Enebakk_oppstart_jan2026

Mottakerliste:

FREDRIKSTAD KOMMUNE	Postboks 1405	1602	FREDRIKSTAD
Anne Ida Olaussen	Turveien 56 Fredrikstad	1630	Gamle
Anne-Kari Bøhaugen	Knollen 9	1630	Gamle Fredrikstad
Kim Haakon Holm Kvale	Turveien 21	1630	Gamle Fredrikstad
Gunn Marie Hofstad	Tordenskiolds Gate 1	1606	Fredrikstad
Kai Roger Pettersen	Knollen 3	1630	Gamle Fredrikstad
Frank Oddmar E Pettersen	Knollen 3	1630	Gamle Fredrikstad
Idar Normann Pedersen	Klokkerstuveien 9	1630	Gamle Fredrikstad
Jon Oddvar Arnesen	Knollen 2	1630	Gamle Fredrikstad
Kjell Øivind Eriksen	Torsnesveien 70	1634	Gamle Fredrikstad
Linn Helen Skaug	Turveien 19	1630	Gamle Fredrikstad
Per Tormod Eriksen	Torsnesveien 70 A	1634	Gamle Fredrikstad



Terje Mathisen	Turveien 26	1630	Gamle Fredrikstad
Hans Nordheim			
Knut Henning Hunstad			
Ola Sundt			
Erik Hemsborg Skar og Jeanette M Larsson			
Ingrid Bakke			
Torger Hunstad			
Leif Jan Haga			
Hans Ole og Jeanette Ringvoll Wærsted			
Carl Skartum Wærsted			
Bjørn Asle Hoffart			
Kristoffer Vad			
Ola Støvern	Rabbenveien 441	3350	Prestfoss
ENEBAKK KOMMUNE	Prestegårdsveien 4	1912	ENEBAKK
OSLO KOMMUNE BYMILJØETATEN	Postboks 636 Løren	0507	OSLO

Kopimottakere i henhold til vedlagt liste.